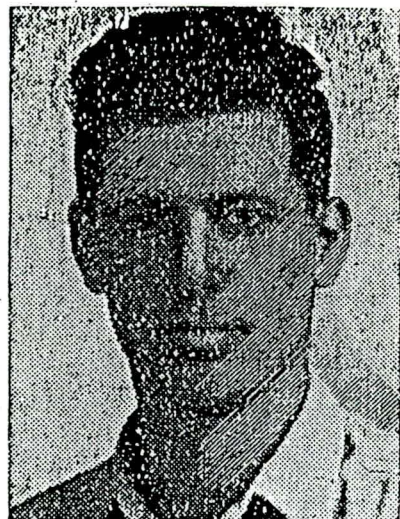

פיין עמוס

בן צבי ומרים. נולד ביום ו' במנחם-אב תרפ"ב בנהלל למשפחת-איכרים ותיקה ומושרשת בארץ. סבו ואביו — מראשוני השומרים היו והשתתפו בהגנת תל-חי יחד עם יוסף טרומפלדור. ברוח זו של אהבה ומסירות לארץ גדל הנער. את שנות לימודיו עשה בבית-הספר בנהלל ובשעות הפנאי נוהג היה לעזור במשק אביו. אהב את החקלאות ועבד בענפי-משק רבים, ובייחוד הצטיין כשתלן מומחה

ומוכשר. בהיותו בן 16 הצטרף ל"הגנה" ומאז לא היה קץ למסירותו לעניני ה"הגנה" ולצרכיה. ראשית פעולתו ב"הגנה" — עבודה במחלקת החימוש (מח"ש). ברבות הימים עבר קורסים רבים, כגון קורס למיקוש וחבלה, קורס לנשקות, קורס מ"כ, וגם הדריך אחרים. משנת 1940 החל לעבוד כעוזר ל"מחסנאי ראשי במחסן המרכזי" לנשק. התקין "סליקים" וטיפל בהם לאחר יום עבודה מפרכת ולא ידע לאות בתפקידה. במשך הזמן היה למחסנאי ראשי. ב-29 ביוני 1946, ביום החיפושים הנודע, העביר מתוך הסתכנות רבה את הנשק ממקום למקום כדי להחביאו. כבר בגיל 17 היה מפקד מחלקת החי"ש בנהלל ובן 19 התגייס לנוטרות וכל אותו זמן הדריך במקומות שונים בקורסים לחבלה ומיקוש. בהיותו בן 19 עזב את המח"ש, סיים קורס מ"מ והצטרף לחיל-הרגלים.

עם פרוץ מלחמת-השחרור השתתף בקרבות טירת-צבי, משמר-העמק, מגידו-לג'ון, יוסף-בק ועוד. נתמנה למפקד-חבלה ראשי בגדוד "הדרור" והיה אחראי למיקוש וחבלה בכל אזור העמק המזרחי והמערבי. אהוב היה על פקודיו, כי ידע להכניס בהם רוח התלהבות ומסירות והיה נאה דורש ונאה מקיים ואנשיו בטחו בו. היה איש משק ונשק במלוא מובן התואר הזה. בכ"ב באייר תש"ח (31.5.1948), אחרי 36 שעות של קרב קשה בסביבת לג'ון, יצא על אף עייפותו הרבה להניח מוקש ענק מתחת לגשר כדי להבטיח את תחומי הכיבוש. כשמפקדו ניסה לעכבו בהעירו לו על עייפותו, ענה עמוס שגם אחרים עייפים ואין הוא טוב מהם. הוא עוד הספיק להרחיק את חבריו, הניח את המוקש, אך בו ברגע התפוצץ ועמוס נפל חלל. בו ביום נקבר בנהלל. השאיר אחריו אשה ותינוקת בת 6 שבועות. אחרי מותו הועלתה דרגתו לדרגת סגן ראשון. על-ידי צבא ההגנה לישראל הוקם מוזיאון לחבלה ומיקוש הנושא את שמו של עמוס פיין ז"ל.

הַגִּימָה

ואני אעשה לי רעה, שתלוני בדרכי אף היא, ותהיה על מתני ותתן לי בטחון של חיים — הלא היא המזמרה...

פְּרָטִי

...היום הרהרתי שוב בכל מה שהנני מהרהר לעתים קרובות בחדשים האחרונים. אילו הייתי יכול להקים חומה מסביב לרגש ולתודעה, למען לא אדע ולא ארגיש את הנעשה מסביב — הייתי אומר בלב שלם, שטוב לי ואין לי עוד תביעות מהעולם הזה. אך... לעתים, עקב קריאה בעתון, שמיעת עדי־ראייה או אי־ראייה, נעור בי משהו הלוחץ להוציאני מהחיים השאננים הללו (באופן יחסי), ולהטילני למקום, ששם אוכל להטיל את כל משקלי ויכלתי על מאוני המציאות הקודרת, למען הבהירה. ברגעים כאלה אני שוכח שאני פרט, שיש לי חיים פרטיים השייכים רק לי, שישנה משפחה, שאת קיימת... שעלול הנני לקפח את חייה־הפרטיים לעתיד. ובאותם הרגעים נדמה לי, שמשוהו בוער בפנים. אך תמיד ניתו על הרגש הלוהט איזה סילון רך מפיינה שקשה לי לכנותה בשם, — אולי אקרא לה פינת־האנוכיות? או יצר הקיום? קוראים לזה גם "רגש אחריות". — — — ואותו סילון מחזירני אל אמא, אבא, אליך ואל עתידנו המשותף, אשר אם לנהוג לפי אותו להט שבלב, צריך אני להניחו על קרן הצבי.

ואמנם, הלעולם יש לחיות חיים בלתי רגילים? — הרי צריך כל אדם להקים לעצמו בית! ועקב זה הריני כובש אותה התמרמרות לוחטת נגד המציאות, אשר, נדמה לי, שהיא עלולה להיות לכוח כביר שיוכל להרוס במהירות את הגוף, כי חזק ולוחט הוא ממני הרבה.

— — —

...אבל אין דבר, הרי זה הכרת, זה לא בא מתוך בחירה חפשית וכל צרה היורדת עלינו בהכרח, צריך להשתדל להמתיקה עד כמה שאפשר, ואף הפעם צריך להאמין, שכל זה יחלוף, ושוב יהיה טוב.

דְּבָרֵי לְאֶקְדָם

דבר לי אליך, האקדת. אתה היושב לבטח על מתני, המלוני בדרכי תמיד, עת אלך בדרך בין קוצים ושיחים, בהר ובגיא, גלוי ונסתר לעין אורב — אתה עמדי תמיד!

וכאשר ירבו האויבים בדרך, וכל עץ ושיח וסלע אומרים: "הזהר!" וכאשר יגבר החושך, וכל צל ידמה כאויב וקול מבפנים אומר לי: "חזור!" — אתה מהדק את מתני ואומר: "המשך, אני אתך — אני אתך". אני יד ידך, ואמששך ואיווכה, כי אמנם כן, אתה עמי, וגלי־בטחון עוברים עמך אל מתני ומציפים את כל גופי!

אתה, אשר בכל אבר מאברך נתון גורל־חיי; אתה, האומר לאויבי: "השמר!", הנותן לי שנת־מנוחה בהיותך מונח מתחת לכרי; אתה, המחולל רעמים וברקים ומעלה עשן ויורק מתכת — נב ל אתה!

אתה שולח מתכת יוקדת לאברים חיים; אתה נוקב חורים בראשים ובלבבות של יצורי־אלהים; גברים חסונים, מלאי חיים ומרץ, אשר בכוחם לבנות בנינים ולחרוש שדות וליצור אלפים שכמותך, — אתה הופך כהרף עין לגוש בשר מחוסר רוח־חיים; אתה גוזל אבות מבנים ובנים מאמהות ורעים מרעיות; אתה, אשר אינך משמש לא לבנין בית ולא להרישת שדה, לא לעידור ערוגה ולא לגיוס עץ, למה נוצרת?

שנאתיך, שנאתיך מאוד! אבוש לשאתך, אך אני מוכרח לשאת אותך; לכן אצפינך מתחת לבגדי למען לא יראוני בקלוני.

אך יום יבוא, בו לא יבקש איש נפש רעהו וגלי־בטחון יזרמו מסביב ולא עוד אבקש בטחון ועזר ממך — השוכן על מתני. אז אקח בידי ואנפצך ואעיב ברקך ואשליכך אל תוך כור; שם תותך וצורתך תאבד והיית לגוש־מתכת חסר־אונים.